

Signalering bijensterfte winter 22-23

Eerste duiding en maatschappelijke betekenis

Trouw Duurzame100
'20, '21, '22

Heimans en Thijsse
Prijs 2019

Vrouw in de Media Award
provincie Utrecht 2019

1^e prijs Hackathon

Gemiddelde sterfte

TOTAAL	Alle	7+ erv.
Aantal imkers	254	114
Volken ingewinterd	1657	1058
Volken gestorven	537	407
Gem sterfte %	32.4	38.5

Vanaf 5 volken	Alle	7+ erv.
Aantal imkers	98	51
Volken ingewinterd	1018	701
Volken gestorven	298	208
Gem sterfte %	29.3	29.7

Gemiddelde sterfte

Zonder sterfte	Aantal	percentag
Aantal imkers (tov 254 totaal)	79	31%
gem. aantal volken	4	

31% van de imkers heeft dus geen sterfte.

Dit bevestigt het grillige beeld. Waar bij 69 % exceptioneel veel sterfte is, heeft 1/3 geen sterfte. We hebben geen volledige data om te kunnen analyseren of dit regio specifiek is.

Sterfte per provincie

Per provincie	totaal			
	Imkers	volken	sterfte	%
Groningen	3	24	5	21
Friesland	8	47	12	26
Drenthe	10	52	19	37
Overijssel	14	113	39	35
Flevoland	6	31	15	48
Gelderland	30	314	69	22
Utrecht	55	324	125	39
Noord-Holland	26	150	57	38
Zuid-Holland	65	308	137	44
Zeeland	7	47	7	15
Brabant	19	161	36	22
Limburg	11	86	16	19

Van de provincies met meer dan 300 volken is in Gelderland 22 % gestorven in Utrecht 39 en in Zuid-Holland 44 %. Hoe westelijker hoe meer sterfte.

Varroa bestrijding en sterfte

Zonder bestrijding	Alle	7+ erv.
Aantal imkers	69	31
Volken ingewinterd	387	272
Volken gestorven	152	98
Gem sterfte %	39.3	36.0

Met bestrijding	Alle	7+ erv.
Aantal imkers	185	83
Volken ingewinterd	1270	786
Volken gestorven	385	235
Gem sterfte %	30.3	29.9

73% van de imkers bestrijden en hebben 30 % sterfte
27 % van de imkers bestrijden niet en hebben 39 % sterfte

Sterfte in relatie tot wintervoer

Per inwinteringsdieet	Imkers	volken	sterfte	%
Eigen honing	44	179	89	50
Alleen suiker	50	378	81	21
combo suiker/ honing	150	1049	346	33
suiker of honing	10	51	21	41

Combinatie van honing en suiker komt overeen met de gemiddelde sterfte
Het lijkt er op dat juist de volken die op eigen honing overwinteren zijn gestorven.

Sterfte in relatie tot bijenras

Per soort	Imkers	volken	sterfte	%
Allegaartje	93	508	185	36
Buckfast	54	389	103	26
Carnica	49	364	91	25
Zwarte bij	13	103	37	36

Inzoemen: juist de meest natuurlijk gehouden volken sterven

Imkers zijn de ogen en oren van de bijen

Wat zegt dit over de:

- Vitaliteit van de bijen?
- Vitaliteit van de omgeving?
- Verschillende imkerstijlen?

Wat zijn belangrijke vragen?

Uitzoemen: Maatschappelijke betekenis

Imkers zijn de ogen en oren van de bijen
Wat hebben zij ons te vertellen?
Hebben wij een maatschappelijke taak?